

Kanguru Bakımı Uygulaması Başlatılan Bir Yenidoğan Yoğun Bakım Ünitesinde Yenidoğan Ekibinin Gözlem, Görüş ve Deneyimleri: Nitel Bir Araştırma

Observations, Opinions and Experiences of the Newborn Team in a Newborn Intensive Care Unit that Implemented the Kangaroo Care: a Qualitative Research

© Ulviye Günay¹, © Didem Coşkun²

¹İnönü Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi, Çocuk Sağlığı ve Hastalıkları Hemşireliği Anabilim Dalı, Malatya, Türkiye

²Fırat Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi, Hemşirelik Anabilim Dalı, Elazığ, Türkiye

Öz

Giriş: Bu araştırma, kanguru bakımı uygulaması başlatılan bir yenidoğan yoğun bakım ünitesinde (YBÜ) yenidoğan ekibinin gözlem, görüş ve deneyimlerini belirlemek amacı ile yapıldı.

Yöntemler: Araştırma nitel yöntemle, Eylül-Aralık 2016 tarihleri arasında bir yenidoğan uzmanı ve 13 yenidoğan yoğun bakım hemşiresi ile yapıldı. Veriler odak grup görüşme ve birebir görüşme tekniği ile toplandı. Görüşmelerde yarı yapılandırılmış soru formu kullanıldı ve ses kaydı yapıldı. Görüşmelerden elde edilen veriler nitel içerik analizi yöntemiyle değerlendirildi.

Bulgular: Çalışmaya katılan yenidoğan ekibinin yaş ortalaması 32,5, tümü kadın ve en az lisans düzeyinde eğitim aldıkları belirlendi. Yenidoğan ekibi kanguru bakımı uygulamasının anne ve yenidoğan üzerinde çeşitli olumlu etkilerini gözlemledikleri, anneler ve yenidoğan ekibi arasında iletişim ve işbirliğinin arttığını belirttiler. Yapılan içerik analizinde çalışmanın ana temaları; Mutluluk (mutlu olma, mutlu etme), huzur (sakinleşme, sakinleştirme) ve güven (ebeveynlik rolüne güven, sağlık ekibine güven) olarak belirlendi.

Sonuç: Kanguru bakımı anne ve yenidoğan arasında etkileşimi artırarak mutluluk, huzur ve güven duygularının gelişmesini sağlamıştır. Anne ve bebek için birçok yararı ortaya konan bu uygulamanın ülkemizde tüm yenidoğan yoğun bakım birimlerinde yaygınlaştırılması, uygulamayı kolaylaştırmak için yenidoğan YBÜ'lerinde hemşire sayısının artırılması ve babalarında bu uygulamalara dahil edilmesi önerilebilir.

Anahtar Kelimeler: Kanguru bakımı, yenidoğan, yenidoğan ekibi, gözlem, görüş, deneyim, nitel araştırma

Abstract

Introduction: This study was carried out with the aim of determining observations, opinions and experiences of newborn team in a newborn intensive care unit (ICU) that implemented kangaroo care.

Methods: The qualitative study was conducted with a neonatologist and 13 newborn ICU nurses between September and December 2016. The data were collected by the focus group and in depth interview technique. In the interviews, a semi-structured questionnaire was used with audio recording. The data obtained from the interviews were evaluated by the content analysis method.

Results: It was determined that the average age of the newborn team participating in the study was 32.5 years, least had bachelor's degree and all were female. Newborn team stated that they had observed various positive effects of the practice of kangaroo care on the mother and newborn, and that the practice had increased communication and cooperation between the mothers and newborn team. The main themes of the study that was found in the content analysis were as follows: happiness (being happy, making happy), peace (calming, pacifying) and confidence (confidence in parenting role, confidence in newborn team).

Conclusion: Kangaroo care had increased the interaction between the mother and the newborn, improving happiness, peace and confidence. It can be suggested that this practice, which has many benefits for mother and infant, should be popularized in all neonatal ICUs in Turkey and that the number of nurses in neonatal ICUs should be increased and that fathers should be involved in these practices.

Keywords: Kangaroo care, newborn, newborn team, observation, opinion, experience, qualitative research

Yazışma Adresi/Address for Correspondence: Dr. Ulviye Günay, İnönü Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi, Çocuk Sağlığı ve Hastalıkları Hemşireliği Anabilim Dalı, Malatya, Türkiye

E-posta: ulviye.gunay@inonu.edu.tr **ORCID ID:** orcid.org/0000-0002-6312-6853

Geliş Tarihi/Received: 07.07.2018 **Kabul Tarihi/Accepted:** 27.10.2018

©Telif Hakkı 2019 Çocuk Acil Tıp ve Yoğun Bakım Derneği
Çocuk Acil ve Yoğun Bakım Dergisi, Galenos Yayınevi tarafından yayınlanmıştır.

Giriş

Kanguru bakımı, preterm ya da term bebeklere ebeveynin göğsü üzerine yüzüstü, dik pozisyonda yerleştirilmesi ile ten tene temasının sağlanması yöntemidir.¹⁻³ Bu yöntemde yenidoğanın başında beresi ve altında yalnız bezi olacak şekilde, bebeğin karın bölgesi annenin epigastrik bölgesinde, annenin göğsü üzerine yerleştirilerek bebeğin başı sağ ya da sol yana çevrilerek pozisyon verilir.^{2,3}

Bu yöntem ilk kez yeterli sağlık çalışanı ve ekipmanı olmayan bu nedenle yenidoğan mortalite ve morbidite düzeyinin yüksek olduğu ülkelerde güvenli ve alternatif bir uygulama olarak başlatılmıştır.^{4,5} Bugün dünyanın birçok ülkesinde standart bakımın bir parçası haline gelen kanguru bakımı, Dünya Sağlık Örgütü tarafından 1993 yılından itibaren yenidoğanın vücut sıcaklığını korumada ideal bir yöntem olarak önerilmiştir.⁶

Literatürde kanguru bakımının ebeveynler ve yenidoğan üzerinde etkisinin incelendiği çeşitli kanıt temelli çalışmalar yer almaktadır.^{2,3,7,8} Bu çalışmalarda; kanguru bakımı uygulanan bebeklerin uygulanmayanlara göre daha fazla kilo aldığı⁹, yaşam bulgularının stabilize olduğu¹⁰, ağrının azaldığı ve uyku süresinin uzadığı¹¹ belirlenmiştir. Annelerin kanguru bakım uygulaması ile daha erken sürede bebeklerini emzirmeye başladıkları¹²⁻¹⁴, kaygı, stres ve depresyonun azaldığı¹⁵⁻¹⁸, annelik rolüne yönelik güven kazanıldığı^{16,17,19}; babaların bebekle bağlanma ilişkisinin güçlendiği, yenidoğana bakabilme becerisi ve kendine güven geliştirdiği saptanmıştır.^{20,21}

Kanguru bakımının literatürde belirtilen pek çok yararına karşın uygulamada çeşitli sorunlar yaşanmaktadır. Bunun nedeni; iş yoğunluğu, yenidoğan yoğun bakım ünitesinde (YYBÜ) fiziksel koşulların uygun olmaması, ebeveynlerin yenidoğana zarar verme korkusu ve kanguru bakımının yararlarının yeterince bilinmemesidir.²² Seidman ve ark.'nın²³ yaptığı sistematik derlemede kangru bakım uygulamalarına yönelik engelleri; fiziksel çevre ve kaynakların yetersiz olması; sağlık profesyonellerinden yeterince destek ve yardım alamama, anne-babanın bebeğini incitme korkusu, kanguru bakımının yararlarına yönelik farkındalığın az olması, annenin ağrı ya da yorgunluk hissetmesi olduğunu bildirmiştir.

Yenidoğan yoğun bakım ortamında tedavi edilen bebekler ve ebeveynleri için son derece yararlı olan kangru bakım uygulamasının başlatılması ve devam ettirilmesinde yenidoğan ekibi önemli role sahiptir. Yenidoğan yoğun bakım ekibinin kangru bakımını benimsemesi ve desteklemesi, ebeveynlere eğitim vermesi, onları cesaretlendirmesi, yardımcı olması uygulamayı kolaylaştırıcı en önemli faktörlerdir.

Yenidoğan ekibinin kangru bakım uygulamalarını desteklemeleri ebeveyn ve bebeğe olumlu etkisinin yanı sıra ebeveynler ile etkili iletişim, iş birliği ve bütüncül bir bakım sağlanmasına katkı sağlayacaktır. Literatürde yenidoğan hemşirelerinin kanguru

bakımını uyguladıkları ve destekledikleri bildirilmektedir.^{8,24,25} Çalık ve ark.²² yaptığı çalışmada hemşirelerin %90,9'unun kanguru bakımını duyduğu, %81,1'inin kanguru bakımını desteklediği ve %72'sinin kliniklerinde kanguru bakımını uyguladıkları belirlenmiştir. Aynı çalışmada YYBÜ'lerinin hiçbirinde kanguru bakım protokolünün olmadığı saptanmıştır.

Kanguru bakımına yönelik literatürde birçok deneysel ya da tanımlayıcı çalışma yer almaktadır. Buna karşın kanguru bakım uygulamalarında yenidoğan ekibinin gözlem ve deneyimlerinin derinlemesine incelendiği nitel bir çalışma bulunmamaktadır.

Bu çalışma, kanguru bakımı uygulamasına başlayan bir YYBÜ'de yenidoğan ekibinin gözlem, görüş ve deneyimlerini belirlemek amacı ile yapılmıştır.

Gereç ve Yöntem

Bu araştırma bir üniversite hastanesinin 3. düzey YYBÜ'sinde çalışan bir yenidoğan uzmanı ve 13 yenidoğan hemşiresi ile Eylül-Aralık 2016 tarihleri arasında nitel yöntemle yapıldı. Nitel araştırma; insanların yaşam tarzları, gözlemleri, duyguları, davranışları, bilgi ve deneyimlerini çok boyutlu ve detaylı olarak anlamayı amaçlamaktadır.^{26,27} Bu çalışmada, kanguru bakım uygulamalarından sonra yenidoğan ekibinin gözlem, görüş ve deneyimlerine yönelik derinlemesine veri toplanması amaçlandığı için nitel yöntem kullanıldı. Araştırmanın yapıldığı YYBÜ'de bir yenidoğan uzmanı ve 15 hemşire görev yapmaktadır. Bu ünite kanguru bakım uygulamasına bir yıl önce başlanmıştır. Kanguru bakımı, genel durumu uygun term ya da preterm yenidoğanın annesine günde 1 ya da 2 kez her seferinde 15-30 dakika süreyle ve taburcu olana kadar uygulanmaktadır.

Çalışmaya başlamadan önce kurum izni ve Girişimsel Olmayan Araştırmalar Etik Kurulu'ndan 23/05/2016 tarihli, 146300 sayılı etik izin alındı. Daha sonra 3. düzey yenidoğan yoğun bakım ünitesinde çalışan yenidoğan ekibine çalışmanın amacı, yöntemi ve gönüllük ilkesi konusunda açıklama yapıldı. Yenidoğan uzmanı ve hemşirelerden 13'ü çalışmaya katılmaya gönüllü olduklarını belirttiler. Hemşirelerden yazılı ve sözlü, yenidoğan uzmanından sözlü onam alındı. Ardından görüşmeler için randevu alındı.

Araştırmanın verileri hemşirelerle odak grup görüşmesi, yenidoğan uzmanı ile birebir derinlemesine görüşme yöntemiyle toplandı. Hemşirelerle yapılan odak grup görüşmesi için birisi 6 (odak grup 1), diğeri 7 hemşireden (odak grup 2) oluşan iki grup oluşturuldu. Gruplar oluşturulurken hemşirelerin tercihleri ve uygun zamanları dikkate alındı. Nitel araştırmalarda görüşmelerden aynı/benzer veriler tekrarlandığında (veriler doygunluk seviyesine ulaştığında) örneklemin sayısının yeterli olduğuna karar verilmektedir.²⁸ Bu nedenle bu çalışmada mevcut sayı ile

veri doygunluğuna ulaşıldığı için örneklem arttırma yoluna gidilmedi. Her odak grup görüşmesi ortalama 1,5 saat, yenidoğan uzmanı ile görüşme yarım saat sürdü. Görüşmeler sırasında katılımcılardan izin alınarak ses kaydı yapıldı. Hemşirelerle görüşmeler yenidoğan yoğun bakım ünitesinde yer alan sessiz bir odada, yenidoğan uzmanı ile görüşme çalışma ofisinde ve ikinci araştırmacı tarafından yapıldı. Bu araştırmacı yenidoğan yoğun bakım hemşireliğinde uzun yıllar deneyimi olan bir akademisyendir. Araştırmacı odak görüşmeler sırasında katılımcıların görüşlerini rahatça ifade edebilecekleri bir ortam sağladı ve tüm katılımcılara söz hakkı verildi.

Odak grup ve birebir görüşmelerde ilgili literatür taranarak hazırlanan yarı yapılandırılmış sorular kullanıldı. Bu sorular; bebeğine kanguru bakımı uygulayan annelerin duygu ve davranışlarına yönelik gözlemlerinizi nelerdir?, Kanguru bakımı uygularken anne-bebek etkileşimine yönelik gözlem ve düşünceleriniz nedir?. Kanguru bakımı uygulamalarının bebeğe etkisine yönelik gözlemlerinizi nasıl? Kanguru bakımı uygulaması yenidoğan ekibi ile anneler arasında iletişim ve etkileşim sürecinde değişime neden oldu mu? Açıklar mısınız?

İstatistiksel Analiz

Odak grup ve birebir derinlemesine görüşmelerden elde edilen veriler, nitel veri analizi yöntemlerinden biri olan içerik analizi yöntemiyle değerlendirildi. İçerik analizi, toplanan verilerin derinlemesine analiz edilmesini gerektirir ve önceden belirgin olmayan temaların ve boyutların ortaya çıkarılmasına olanak tanır. İçerik analizinde temelde yapılan işlem, birbirine benzeyen verileri belirli kavramlar ve temalar çerçevesinde bir araya getirmek ve bunları okuyucunun anlayabileceği bir biçimde düzenleyerek yorumlamaktır.^{27,28} Bu çalışmada odak grup ve birebir görüşmeler bittikten sonra ses kayıtları araştırmacılar tarafından tekrar tekrar dinlendi ve katılımcıların söyledikleri şekliyle bilgisayar ortamında yazıldı. Yazılan ifadeler tekrar tekrar okundu, aynı, benzer ve farklı ifadeler gruplandırıldı. Gruplandırılan ifadeler kendi içinde tekrar değerlendirildi ve en çok tekranan ifadeler belirlenerek araştırmanın ana temaları ve alt temaları saptandı. Verilerin analizini her iki araştırmacı birlikte tartışarak, uzlaşarak ve karar vererek yaptı. İçerik analizinde üç ana tema ve altı alt tema belirlendi (Tablo 1).

Tablo 1. Araştırmanın temaları	
Ana temalar	Yan temalar
1. Mutluluk	Mutlu olma Mutlu etme
2. Huzur	Sakinleşme Sakinleştirme
3. Güven	Ebeveynlik rolüne güven Hemşirelere güven

Araştırmanın temaları

- 1. Mutluluk** (mutlu olma, mutlu etme)
- 2. Huzur** (sakinleşme, sakinleştirme)
- 3. Güven** (ebeveynlik rolüne güven, yenidoğan ekibine güven)

Bulgular

Çalışmaya katılan yenidoğan ekibinin yaş ortalaması 32,5, tümü kadın, hemşirelerin tamamının lisans düzeyinde eğitim aldıkları ve yenidoğan hemşireliği deneyimlerinin ortalama dört yıl olduğu, yenidoğan uzmanının 10 yıldır çocuk sağlığı hekimi ve 4 yıldır yenidoğan uzmanı olarak çalıştığı belirlendi.

Araştırmanın ana ve yan temalarına yönelik elde edilen bulgular;

1. Mutluluk (Mutlu etme/Mutlu olma)

Yenidoğan ekibi kanguru bakım uygulamasının anne ve bebek üzerinde olumlu sonuçlarını gözlemlediklerini ve bu sonuçtan mutlu olduklarını belirtiyorlardı. Kanguru bakımı sayesinde annelerin bebekleri ile ilk duygusal bağı başlatılarak, anne ve bebeğin mutlu olması sağlanmıştı.

Genellikle prematüre bebeğe bakım veriyoruz. Annelerin çoğu bebeği prematüre doğduğu için kendini suçlu hissediyor, kaygılı ve gergin oluyorlar. Bu annelere kanguru bakımı uygulattığımda korku, stres, anksiyetesinin kaybolduğunu, bunun yerine bebeği ile konuşan ve sevgisini bebeğine hissettirmeye çalışan anneleri görmek çok güzel bir duygu... (odak grup 1, hemşire 2)

Bizler sağlık çalışanı olarak bebeğin bakım ve tedavisini yapıyoruz. Ancak bebek, annesinin varlığını, kokusunu hissetmek istiyor. Kanguru bakımı sayesinde anne, bebeğine ihtiyacı olan şefkati, sevgiyi, ilgiyi veriyor. Anne ve bebeği bu şekilde görünce duygulanıyorum. Yaptığım işten doyum sağlıyorum. (odak grup 2, hemşire 3)

Prematüre bebeklerimizin tedaviye yanıtları daha iyi oluyor, ventilatöre bağlanma sürecinde azalma, tepkilerinde artma oluyor... Uzun süre entübe olan bebeğimiz, kanguru bakımından sonra daha hızlı bir iyileşme gösterdi...(yenidoğan uzmanı)

Doğum ağırlığı 800-1000 gr bebeği olan anne, bebeğini kucağına alıp hastaneden gidemeyecektir. Kanguru bakımı ile anne ve bebek arasındaki bağı erken evrede kuruyoruz. Böylece hem anne hem de bebek mutlu oluyor, anne ve bebek arasındaki bu uyumu görmek beni de mutlu ediyor. (odak grup 2, hemşire 7)

2. Huzur (Sakinleşme/Sakinleştirme)

Yenidoğanın sağlık sorunları, prognozu ile ilgili belirsizlikler ve yoğun bakım ortamının özellikleri ebeveynlerin yoğun

kaygı ve stres yaşamasına neden olabilmektedir. Ebeveynlerin bebeğinden ayrı kalması, bebeğine dokunamaması kaygı ve stresi arttıran en önemli faktörlerdendir. Yenidoğan uzmanı bebeğin aktivitelerinin arttığını, yenidoğan hemşireleri kanguru bakımı sayesinde annelerin ve bebeklerinin huzursuzluğunun azaldığını ve hem annenin hem de bebeğin sakinleştiğini gözlediklerini belirtiyorlardı.

Kanguru bakımı sonrası prematüre bebeklerin aktivitelerinde artma ve rahatlama olduğunu görüyorum...(yenidoğan uzmanı)

Kanguru bakımı yapılmayan bebek daha stresli ve huzursuz oluyor. Anne sütünü biberonla veriyoruz, emzik veriyoruz ama yine de bir huzursuzluğu var. Ancak anne kucağında (kanguru bakımı) bebek daha sevgi dolu ve huzurlu oluyor... (odak grup 1, hemşire 6)

Kanguru bakımını aynı saatte yaptığımız bebekler annelerinin geliş saatini anlıyormuş gibi o saatte huzursuzlaşıyorlar. Annelerinin kucağında sakinleşiyorlar... (odak grup 2, hemşire 5)

3. Güven (Ebeveynlik becerisine güven, yenidoğan ekibine güven)

Bebeğine dokunamayan annelerde, annelik rolünü yerine getiremedikleri için güvensizlik oluşabilmektedir. Yenidoğan yoğun bakım uzmanı ve hemşireleri, kanguru bakımı uygulayan annelerin kendilerine güvenlerinin arttığını aynı zamanda yenidoğan ekibi ile anneler arasında güven ve iş birliği geliştiğini belirtiyorlardı.

Her ne kadar sorumluluk bizde olsa da onlar bebeği kucağına aldıklarında sorumluluk duygusu geliyor, işlerin bir parçasıymış gibi hissediyorlar ve onları işlemlere katmamız onların bize olan bakış açısını değiştiriyor. (yenidoğan uzmanı)

Kanguru bakımı uygulayan annelerin daha anaç davrandıklarını, cesaretlerinin arttığını ve bebeğin bakımına katılmak istediklerini fark ettim. Birgün bir anne bana "Allah sizden razı olsun hemşire hanım, bebeğime nasıl bakarım diyordum, sizin sayenizde korkum gitti, kendime geldim" dedi. Kanguru bakımı, annelerin bize saygı duymasını, iletişime girmesini sağlıyor. (odak grup 2, hemşire 3)

Prematüre bebeğine bakmaktan korkan annelere, bebeklerini her gün aynı saate kucaklarına (kanguru bakımı) verdiğimizde tavırları değişti. Annelerin bize karşı olumsuz ön yargıları gitti. Kanguru uygulamasında annelerin bebekleri ile yakınlaşmasını sağladığımız için annelerin bebeğe bakma becerisi gelişti, kendilerine güvenleri geldi. (odak grup 1, hemşire 6)

Kanguru bakımı bir annenin ben "anneyim" duygusunu hissetmelerini sağlıyor. Özellikle ilk bebeği ise bebeğini besleyebiliyor, altını değiştirebiliyor. (odak grup 2, hemşire 4)

Tartışma

Yenidoğan yoğun bakım ortamında tedavi edilen bebekler ve ebeveynleri için literatürde birçok yararının belirtildiği kanguru bakım uygulanmasının başlatılması ve devam ettirilmesinde yenidoğan ekibi önemli role sahiptir. Bu çalışmada annelere kanguru bakımı uygulatan yenidoğan ekibinin gözlem, görüş ve deneyimleri değerlendirildi. Araştırmanın bulgularında yenidoğan ekibinin kanguru bakımının anne ve bebek üzerinde çok olumlu etkilerini gözlemledikleri belirlendi. Yenidoğan uzmanı kanguru bakımı verilen bebeklerin tedaviye yanıtlarının daha hızlı olduğunu, yenidoğanın rahatladığını, sakinleştiğini, annelerin annelik becerilerinin arttığını ve sağlık ekibine güvendiğini belirtmiştir. Yenidoğan hemşireleri de annelerin ve bebeklerin sakinleştiğini, mutlu olduğunu, annelerin kendilerine ve hemşirelere olan güvenlerinin arttığını, iletişim ve iş birliği sağladıklarını ifade etmişlerdir. Hemşireler anneyi ve bebeği mutlu gördükleri için kendilerinin de mutlu olduğunu söylemişlerdir.

Bu çalışmanın ana temaları mutluluk, huzur ve güven olarak belirlenmiştir. Literatürde kanguru bakımının ebeveynler ve yenidoğan üzerinde etkileri araştırılmıştır. Silva ve ark.'nın²⁹ yaptığı bir çalışmada, prematüre ve düşük doğum ağırlıklı yenidoğanlar, annelerin göğsü üzerine yatırıldıklarında daha huzurlu ve sakin oldukları belirlenmiştir. Derebent ve Yiğit¹¹ çalışmasında, kanguru bakımının yenidoğanların ağrı ve huzursuzluğunu azalttığı, Salimi ve ark.³⁰ yaptıkları nitel çalışmada, annelerin kanguru bakımından sonra çok mutlu olduklarını belirlemiştir. Ahn ve ark.³¹ kanguru bakımının postpartum depresyonu azaltmada etkili olduğu, bir başka çalışmada kanguru bakımının annenin anksiyetesini azalttığı belirlenmiştir.³²

Kanguru bakımı yenidoğan ile anne arasındaki duygusal ilişkiyi başlatarak annenin sevgisini ve şefkatini bebeğine yansıtabilmesine olanak sağlamakta, böylece hem anne hem de bebek mutlu olmakta ve sakinleşmektedir. Bu çalışma ve diğer çalışmalar kanguru bakımının anne ve bebeğin duygusal durumunda yaptığı olumlu etkiyi göstermektedir.

Annelik rolü, kadınların hayatları boyunca oynadığı en temel ve önemli rollerden biridir. Anne bebeğine dokunduğu ve başarılı bir şekilde bakım verdiği oranda anneliğine yönelik güveni gelişir. YYBÜ'de tedavi edilen yenidoğanların, prematüre ya da düşük doğum ağırlıklı olması, çeşitli kateter ve monitöre bağlı olması, küvöz içerisinde bakım verilmesi gibi nedenlerden bebeklerine dokunma ve bakıma katılmaları güçleşmektedir. Literatürde kanguru bakımı uygulamalarının, annelerin annelik rolüne yönelik güven kazanmalarında etkili olduğu bildirilmektedir.^{16,17,33-35} Bu araştırma da yenidoğan ekibi kanguru bakımı uygulayan annelerin, annelik rolüne ve ekibe güven duyduklarını, daha anaç davrandıklarını, anneler ile aralarında iletişim

ve iş birliğinin arttığını saptanmıştır. Verstraeten'nin³⁶ nitel araştırmasında, kanguru bakımı uygulaması ile hemşire ile ebeveyn arasındaki karşılıklı güven ilişkisinin geliştiği, ebeveynlerin kendilerine güvenlerinin arttığını saptamıştır. Gathwala ve ark.³⁷ düşük doğum ağırlıklı yenidoğanlara uygulanan kanguru bakımı ile anne-bebek bağlanmasının erken dönemde gerçekleştiği ve annelerin bebeğin bakımına aktif katıldıklarını belirlemişlerdir. Bu çalışmanın bulguları kanguru bakımının, annelik rollerinin uygulanmasına olanak sağladığı, annelerin hem kendilerine hem de yenidoğan ekibine güven gelişmesi için önemli bir uygulama olduğunu göstermektedir.

Çalışmanın Kısıtlılıkları

Yenidoğan hemşirelerinin odak grup görüşmeleri için uygun ve ortak zamanı belirlemek iş yoğunluğu nedeni ile güç oldu. Görüşmeler sırasında ses kaydı yapılması hemşirelerin başlangıçta tedirginlik yaşamalarına ve ilk ifadelerini belirtirken yeteri kadar rahat olmalarına neden oldu.

Sonuç

Annelere kanguru bakımı uygulaması yaptıran yenidoğan yoğun bakım ekibinin, gözlem, görüş ve deneyimlerinin incelendiği bu çalışmada; kanguru bakım uygulamalarının anne, yenidoğan ve yenidoğan ekibine mutluluk yaşattığı, anne ve yenidoğanı sakinleştirdiği, güven duygusunu geliştirdiği ve iş birliği sağladığı belirlendi.

Etik

Etik Kurul Onayı: Çalışmaya başlamadan önce kurum izni ve Girişimsel Olmayan Araştırmalar Etik Kurulu'ndan 23/05/2016 tarihli, 146300 sayı ile etik izin alındı.

Hasta Onayı: Hemşirelerden yazılı ve sözlü, yenidoğan uzmanından sözlü onam alındı.

Hakem Değerlendirmesi: Editörler kurulu ve editörler kurulu dışında olan kişiler tarafından değerlendirilmiştir.

Yazarlık Katkıları

Konsept: U.G., D.C., Dizayn: U.G.,D.C., Veri Toplama veya İşleme:D.C., U.G., Analiz veya Yorumlama: U.G., Literatür Arama: D.C., U.G., Yazan: U.G., D.C.

Çıkar Çatışması: Yazarlar tarafından çıkar çatışması bildirilmemiştir.

Finansal Destek: Yazarlar tarafından finansal destek almadıkları bildirilmiştir.

Teşekkürler: Bu çalışmaya katılarak veri toplanmasına katkı sağlayan yenidoğan uzmanı ve yenidoğan hemşirelerine teşekkür ederiz.

Kaynaklar

1. Kurt FY, Aytekin A. Hemşirelik ve ebeklik öğrencilerinin kanguru bakımı ile ilgili bilgi ve tutumlarının değerlendirilmesi. *Balikesir Sağlık Bilimleri Dergisi*. 2015;4.
2. Flynn A, Leahy-Warren P. Neonatal nurses' knowledge and beliefs regarding kangaroo care with preterm infants in an Irish neonatal unit. *J Neonatal Nurs*. 2010;16:221-8.
3. Solomons N, Rosant C. Knowledge and attitudes of nursing staff and mothers towards kangaroo mother care in the eastern subdistrict of Cape Town. *South Afr J Clin Nutr*. 2012;25:33-9.
4. Lincetto O, Nazir AI, Cattaneo A. Kangaroo mother care with limited resources. *J Pediatr* 2000;46:293-5.
5. Nirmala P, Rekha S, Washington M. Kangaroo mother care: effect and perception of mothers and health personnel. *J Neonatal Nurs*. 2006;12:177-84.
6. WHO. Thermal Control of the Newborn: A Practical Guide. Maternal Health and Safe Motherhood Programme, Division of Family Health. WHO, Geneva, 1993;19-20.
7. Chia P, Sellick K, Gan S. The attitudes and practices of neonatal nurses in the use of kangaroo care. *Aust J Adv Nurs*. 2006;23:20-7.
8. Engler AJ, Ludington-Hoe SM, Cusson RM, Adams R, Bahnsen M, et al. Kangaroo care: national survey of practice, knowledge, barriers, and perceptions. *MCN Am J Matern Child Nurs*. 2002;27:146-53.
9. Feldman R, Weller A, Sirota L, Eidelman AI. Skin-to-skin contact (Kangaroo Care) promotes self-regulation in premature infants: sleep-wake cyclicality, arousal modulation, sustained exploration. *Dev Psychol*. 2002;38:194-207.
10. Nolan A, Lawrence C. A pilot study of a nursing intervention protocol to minimize maternal-infant separation after cesarean birth. *J Obstet Gynecol Neonatal Nurs*. 2009;38:430-42.
11. Derebent E, Yiğit R. Yenidoğanda ağrı: değerlendirme ve yönetim. *C.Ü. Hemşirelik Yüksekokulu Dergisi*. 2006;10:41-8.
12. Moore ER, Anderson GC. Randomized controlled trial of very early mother-infant skin-to-skin contact and breastfeeding status. *J Midwifery Womens Health*. 2007;52:116-25.
13. Walters MW, Boggs KM, Ludington-Hoe S, Price KM, Morrison B. Kangaroo care at birth for full term infants: A pilot study. *MCN Am J Matern Child Nurs*. 2007;32:375-81.
14. Mizuno K, Mizuno N, Shinohara T, Noda M. Mother-infant skinto-skin contact after delivery results in early recognition of own mother's milk odor. *Acta Paediatr*. 2004;93:1640-5.
15. Nyqvist KH, Anderson GC, Bergman N, Cattaneo A, Charpak N, et al. Towards universal kangaroo mother care: recommendations and report from the first European conference and seventh international workshop on kangaroo mother care. *Acta Paediatr*. 2010;99:820-6.
16. Feldman R, Weller A, Sirota L, Eidelman AI. Testing a family intervention hypothesis: the contribution of mother-infant skinto-skin contact (kangaroo care) to family interaction, proximity and touch. *J Fam Psychol*. 2003;17:94-107.
17. Gouchon S, Gregori D, Picotto A, Patrucco G, Nangeroni M, Di Giulio P. Skin-to-skin contact after cesarean delivery: an experimental study. *Nurs Res*. 2010;59:78-84.
18. De Alencar AE, Arraes LC, de Albuquerque EC, Alves JG. Effect of kangaroo mother care on postpartum depression. *J Trop Pediatr*. 2009;55:36-8.

19. Carfoot S, Williamson P, Dickson R. A randomized controlled trial in the North of England examining the effects of skin-to-skin care on breast feeding. *Midwifery*. 2005;21:71-9.
20. Helth TD, Jarden M. Fathers' experiences with the skin-to-skin method in NICU: Competent parenthood and redefined gender roles. *J Neonatal Nurs*. 2013;19:114-21.
21. Parmar VR, Kumar A, Kaur R, Parmar S, Kaur D, et al. Experience with kangaroo mother care in a neonatal intensive care unit (NICU) in Chandigarh, India. *Indian J Pediatr*. 2009;76:25-8.
22. Çalık C, Esenay FI, Sezer TA. Yenidoğan yoğun bakım ünitelerinde çalışan hemşirelerin kanguru bakımı uygulama durumları ve engeller. *HEMAR-G*. 2015;17:1-9.
23. Seidman G, Unnikrishnan S, Kenny E, Myslinski S, Cairns-Smith S, et al. Barriers and enablers of kangaroo mother care practice: a systematic review. *PLoS One*. 2015;10:e0125643.
24. Strand H, Blomqvist YT, Gradin M, Nyqvist KH. Kangaroo mother care in the neonatal intensive care unit: staff attitudes and beliefs and opportunities for parents. *Acta Paediatr*. 2014;103:373-8.
25. Johnson AN. Factors influencing implementation of kangaroo holding in a Special Care Nursery. *MCN Am J Matern Child Nurs*. 2007;32:25-9.
26. Ünal M. Dil fenomenolojisi. *International Periodical For The Languages, Literature and History of Turkish or Turkic*. 2013;8:135-44.
27. Corbin JM, Strauss A. Grounded theory research: procedures, canons, and evaluative criteria. *Qual Sociol*. 1990;13:3-21.
28. Türnüklü A. Eğitim bilim araştırmalarında etkin olarak kullanılacak nitel araştırma tekniği: görüşme. *Kuram ve Uygulamada Eğitim Yönetimi Dergisi*. 2000;6:543-9.
29. da Silva LJ, Leite JL, Scochi CGS, da Silva RL, da Silva TP. Nurses' adherence to the kangaroo care method: support for nursing care management. *Rev Lat Am Enfermagem*. 2015;23:483-90.
30. Salimi T, Khodayarian M, Bokaie M, Antikchi M, Javadi S. Mothers' experiences with premature neonates about kangaroo care: qualitative approaches. *International Journal of Pediatrics*. 2014;2:75-82.
31. Ahn HY, Lee J, Shin HJ. Kangaroo care on premature infant growth and maternal attachment and post-partum depression in South Korea. *J Trop Pediatr*. 2010;56:342-4.
32. Lee SB, Shin HS. Effects of kangaroo care on anxiety, maternal role confidence, and maternal infant attachment of mothers who delivered preterm infants. *Taehan Kanho Hakhoe Chi*. 2007;37:949-56.
33. Chia P, Gan S. The attitudes and practices of neonatal nurses in the use of kangaroo care. *Aust J Adv Nurs*. 2006;23:20-7.
34. Blomqvist YT, Rubertsson C, Nyqvist KH. Provision of kangaroo mother care: supportive factors and barriers perceived by parent. *Scand J Caring Sci*. 2013;27:345-53.
35. Chen YC, Chang MY, Chang LY, Mu PF. Experiences of parents providing kangaroo care to a premature infant: a systematic review of the qualitative evidence protocol. *JBI Database System Rev Implement Rep* 2015;13:112-9.
36. Verstraeten MG. How do neonatal nurses involve parents in decision-making regarding kangaroo care in neonatal intensive care: a mixed methods study: Utrecht University. 2015 URL <https://dspace.library.uu.nl/handle/1874/316308>
37. Gathwala G, Singh B, Balhara B. KMC facilitates mother baby attachment in low birth weight infants. *Indian J Pediatr*. 2008;75:43-7.